

Seat No. : _____

AN-116

April-2025

B.A., Sem.-IV (NEP-2020)

Major DSC-C-243 : Gujarati

(મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-2)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. અખાના જીવન વિશેની વિગતો ચર્ચી, છપ્પા સાહિત્યસ્વરૂપમાં તેમનું પ્રદાન સોદાહરણ ચર્ચો. 10

અથવા

1. અખા પછીની જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાની વિકાસરેખા આલેખો. 10

2. પ્રેમાનંદની જીવનરેખા આલેખી આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપમાં તેમનું પ્રદાન આલેખો. 10

અથવા

2. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં ખેડાયેલ આખ્યાન પરંપરાની લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. 10

3. શામળના જીવનની આધારભૂત વિગતો ચર્ચી પદ્યવાર્તા સાહિત્યસ્વરૂપમાં તેમનું પ્રદાન ચર્ચો. 10

અથવા

3. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં પદ્યવાર્તાનો વિકાસક્રમ આલેખો. 10

4. દયારામનું ગરબી સાહિત્યસ્વરૂપમાં પ્રદાન સોદાહરણ ચર્ચો. 10

અથવા

4. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગરબી પરંપરાનો ઇતિહાસ આલેખો. 10

5. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (કોઈપણ દસ) 10

(1) 'જ્યાં જોઈએ ત્યાં ફૂડફૂડ, સામાસામી બેઠા ઘૂડું' – કાવ્ય પંક્તિના કવિ કોણ છે ?

(a) દયારામ (b) અખો (c) પ્રેમાનંદ (d) શામળ

(2) 'તું મુજને અડતાં શ્યામ થઈશ તો હું ક્યમ નહીં થાઉં ગોરો ?' – કાવ્ય પંક્તિના કવિ કોણ છે ?

(a) દયારામ (b) અખો (c) પ્રેમાનંદ (d) શામળ

- (3) નીચેનામાંથી કઈ વિગત પ્રેમાનંદના જીવન સાથે સુસંગત નથી ?
 (a) વતન : નંદરબાર (b) પિતા : કૃષ્ણરામ
 (c) આશ્રયદાતા : શંકરદાસ દેસાઈ (d) આખ્યાન : 'મામેરું'
- (4) નીચેનામાંથી એક જોડ ખોટી છે તે ઓળખાવો :
 (a) ધીરો-કાફી
 (b) ભોજો-ચાબખા
 (c) પ્રીતમદાસ-કક્કા, વાર, મહિના, તિથિ
 (d) બાપુસાહેબ ગાયકવાડ - પદ્યવાર્તા
- (5) 'હંસાઉલી' પદ્યવાર્તાના સર્જક કોણ છે ?
 (a) દયારામ (b) અસાઈત (c) શામળ (d) અખો
- (6) અખાના જીવન સાથે જોડાયેલી જનશ્રુતિ સંદર્ભે નીચેનામાંથી કઈ વિગત અસંગત છે ?
 (a) ધર્મની બહેન દ્વારા અવિશ્વાસ (b) ટંકશાળમાં હલકી ધાતુ ભેળવવાનો આરોપ
 (c) જેતલપુરના વતની (d) વડોદરામાં દંભી ગુરુ સાથે તકરાર
- (7) પ્રેમાનંદના આખ્યાન સંદર્ભે નીચેનામાંથી એક જોડ ખોટી છે તે ઓળખી બતાવો :
 (a) 'સુદામાચરિત' - 14 કડવાં (b) 'નળાખ્યાન' - દમયંતી
 (c) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' - વિષયા (d) 'રણચક્ષુ' - મહાભારત પર આધારિત આખ્યાન
- (8) નીચેનામાંથી કઈ વિગત દયારામના જીવન સાથે સુસંગત નથી ?
 (a) અવસાન : ઈ.સ. 1875 (b) પિતા : પ્રભુરામ ભટ્ટ
 (c) ગરબીકાર (d) જન્મ : ચાંણોદ
- (9) નીચેનામાંથી કઈ વિગત આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપ સાથે અંધબેસતી નથી ?
 (a) કડવું (b) પ્રકરણ (c) ક્ષણશ્રુતિ (d) મંગલાચરણ
- (10) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના છેલ્લા શ્રેષ્ઠ કવિ કોણ છે ?
 (a) દાસી જીવણ (b) દયારામ (c) પ્રેમાનંદ (d) શામળ
- (11) નીચેનામાંથી એક વિગત શામળના જીવન સાથે સુસંગત છે તે ઓળખી બતાવો :
 (a) પિતા : નારેશ્વર (b) માતા : આનંદીબાઈ
 (c) ગુરુ : પરમાનંદ ભટ્ટ (d) આશ્રયદાતા : અખીરાજ
- (12) નીચેનામાંથી કઈ પદ્યવાર્તા શામળની નથી ?
 (a) 'ચંદ્રચંદ્રાવતી' (b) 'મદનમોહના'
 (c) 'નંદબત્રીસી' (d) 'કસ્તૂરીમૃગ'